

Vertrouwen zet stap in goede richting

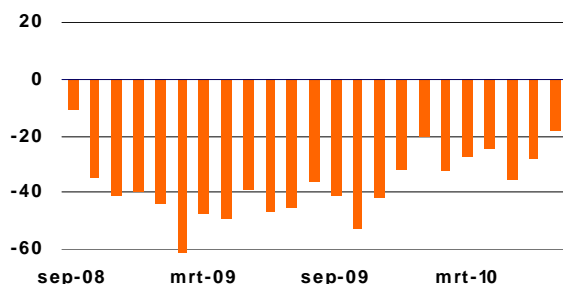
In de economie speelt vertrouwen een belangrijke rol. De ING peilt maandelijks het vertrouwen van consumenten in de economie, de arbeidsmarkt en de eigen portemonnee. De stemming over de economie is verbeterd en ligt nu op het hoogste punt sinds de val van Lehman in september 2008. Duidelijkheid over de aanstaande bezuinigingen kan de weg vrijmaken voor een verder herstel van het vertrouwen.

Het belang van vertrouwen

Voorlopig leunt het economisch herstel nog vooral op de export en aanvulling van bedrijfsvoorraden. Voor een duurzaam herstel van de economie is het van belang dat consumenten ook aanhaken. Daarbij zijn twee dingen van belang. Consumenten moeten niet alleen geld kunnen uitgeven, ze moeten het ook willen.

Juist vanwege dat 'willen uitgeven', volgen economen met veel belangstelling het vertrouwen onder consumenten. Het vertrouwen wordt beïnvloed door verschillende economische ontwikkelingen. Belangrijk zijn bijvoorbeeld de arbeidsmarkt, de beurs, de prijzen op de huizenmarkt en in de winkel. Daarnaast zijn ook minder 'harde' economische factoren van belang zoals het weer, terrorisme en sportprestaties, zoals recentelijk de prestaties van Oranje op het WK.

Economische situatie
saldo optimisten en pessimisten (%)

Bron: ING Economisch Bureau

De weg omhoog?

Het ING Economisch Bureau meet maandelijks hoe het met het vertrouwen van consumenten in de economie gesteld is. Uit de *ING Vraag van Vandaag*, blijkt dat de stemming over de economie weer licht is verbeterd. Eind vorig jaar verbeterde de stemming al zienderogen. Van oktober tot en met januari liep het verschil tussen de positievelingen en de respondenten met een negatief oordeel flink terug, maar daarna kwam de klad erin. De onrust of financiële markten kan daarvoor een reden zijn. Op dit moment is er weer een verbetering zichtbaar. De pessimisten overtreffen de optimisten met 18%. Deze score overtreft die in januari en is de beste sinds de val van de Lehman bank in september 2008. Ook uit de meest recente cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) blijkt dat consumenten minder somber over de economie zijn geworden dan de afgelopen zes maanden.

Economie blijft steken op een 5,3

Toch moeten we deze verbeteringen nog wel in hun huidige economische context blijven beoordelen. Het vertrouwen bevindt zich immers nog steeds op een laag niveau. Zo geeft ook de meerderheid van de respondenten op de *ING Vraag van Vandaag* de economie nog een onvoldoende. De respondenten geven de Nederlandse economie op dit moment gemiddeld een 5,3.

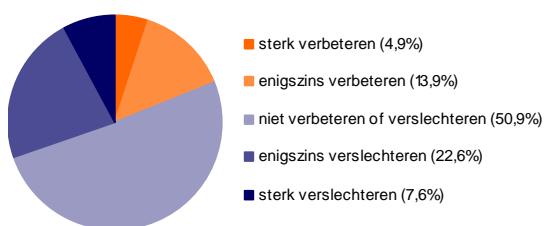
Stemming arbeidsmarkt goede kant op

Een van de belangrijkste factoren voor het vertrouwen van consumenten is de situatie op de arbeidsmarkt. De vooruitzichten op een nieuwe baan of de kans om een baan kwijt te raken zijn belangrijk voor het vertrouwen en de koopbereidheid van consumenten. Voor veel consumenten is werk immers bepalend voor de hoogte van het gezinsinkomen. Uit de *ING Vraag van Vandaag* blijkt dat het sentiment over de arbeidsmarkt de laatste maanden de goede kant op gaat. Het aantal consumenten dat het aantal werklozen om zich heen ziet toenemen, neemt af.

Weinig vertrouwen in eigen financiën

De verwachtingen voor de eigen portemonnee in de komende zes maanden zijn niet hooggespannen. Drie op de tien respondenten (30%) denkt er op achteruit te gaan en 19% verwacht een verbetering, zo blijkt uit de *ING Vraag van Vandaag*.

Mijn financiële situatie zal in de komende zes maanden...

Lage koopbereidheid

De koopbereidheid onder consumenten is nog onveranderd laag. Dat blijkt uit de meest recente cijfers van het CBS. Kennelijk verkeren consumenten nog in onzekerheid en houden zij mede daarom de hand op de knip. Het vooruitzicht van de aankomende bezuinigingen zal bijdragen aan die onzekerheid. Consumenten tasten voorlopig nog in het duister over waar en hoe hard ze in hun portemonnee geraakt zullen gaan worden door die bezuinigingen. Op dit moment is alleen duidelijk dat er vele miljarden zullen worden bezuinigd.

Duidelijkheid over bezuinigingen wenselijk

Minder pessimisme onder consumenten over de economie gaat dus op dit moment nog niet gepaard met een hogere koopbereidheid. Kennelijk worden, als het om koopintenties gaat, vooralsnog de positievere berichten over de arbeidsmarkt en het afnemen van de onrust op financiële markten overstemd door de onzekerheid over de onvermijdelijke bezuinigingen.

Wat is er nodig om het vertrouwen onder consumenten verder te verbeteren en de koopbereidheid op te krikken? Een blijvende kentering op de arbeidsmarkt en duidelijkheid over de toekomstige bezuinigingen zouden een goede stap in de richting zijn. Een snelle totstandkoming van een nieuwe regering is dus wenselijk. Dan weten consumenten waar ze aan toe zijn en kunnen zij het herstel van de economie verder helpen ondersteunen.

Verantwoording en disclaimer

Deze publicatie is gebaseerd op de antwoorden op de *ING Vraag van Vandaag* op ING.nl van 14 t/m 20 juli 2010. Elke dag werd een andere vraag gesteld, waarop gemiddeld 53.000 mensen per dag hebben gereageerd (tussen de 35.000 en 65.000).

De in deze publicatie neergelegde opvattingen zijn gebaseerd op de door ING vergaarde informatie en door ING betrouwbaar geachte bronnen. Deze gegevens zijn op zorgvuldige wijze in onze analyses verwerkt. Noch de ING, noch medewerkers van de bank kunnen aansprakelijk worden gesteld voor de in deze publicatie eventueel aanwezige onjuistheden. Aan de verstrekte informatie kunnen geen rechten worden ontleend. ING aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor de inhoud van de publicaties of voor informatie die op of via de sites wordt verstrekt. Auteursrecht en rechten ter bescherming van gegevensbestanden zijn van toepassing op deze publicatie. Niets in deze publicatie mag worden gereproduceerd, verspreid of gepubliceerd zonder de uitdrukkelijke vermelding van de ING als bron van deze informatie. De afnemer van deze informatie is verplicht aanwijzingen van de ING betreffende het gebruik van de informatie op te volgen. Nederlands recht is van toepassing.
